

پژوهش
و
روش تحقیق

پژوهش چیست؟

* جستجو و بررسی نظام مند برای کشف حقیقت، توسعه دانش

و

ابزاری قدرتمند برای حل مسائل پیچیده و ارائه راه حل های
کاربردی و خلاقانه

ویژگی های پژوهشگر

ویژگی	توضیح
کنجکاوی	درک بهتر مسائل و پدیده ها و ایجاد سوالات جدید
تفکر نقادانه	توانایی تحلیل منطقی، بررسی شواهد و رسیدن به نتیجه گیری های معتبر
دقت و جزئی نگری	توجه ویژه به جزئیات برای اطمینان از صحت و اعتبار داده ها و نتایج پژوهش
پشتکار	تحمل سختی ها و انگیزه برای ادامه مسیر حتی در مواجهه با موانع و شکست ها
بی طرفی و عینیت گرایی	انجام پژوهش بدون دخالت تعصبات شخصی و تحلیل داده ها به صورت علمی و دقیق

مراحل پژوهش علمی

۱. انتخاب موضوع

بر اساس علاقه، نیازهای جامعه و
امکان پذیری انجام پژوهش

نکات مهم در انتخاب موضوع

*اهمیت موضوع: آیا این موضوع ارزش تحقیق دارد؟

*نوآوری: آیا موضوع جدید است و یا می تواند نکته تازه ای به یک حوزه علمی اضافه کند؟

*منابع و داده ها: آیا منابع کافی برای مطالعه موضوع در دسترس است؟

*زمان و هزینه: آیا انجام پژوهش در بازه زمانی و بودجه موجود امکان پذیر است؟

۲. مرور منابع مرتبط

* جستجو و مطالعه پژوهش‌های پیشین در زمینه موضوع انتخابی

* افزایش دانش پژوهش‌گر

* شناسایی شکاف‌های موجود در تحقیقات قبلی

* ترسیم مسیر روشن برای انجام پژوهش

فعالیت های کلیدی در مرحله دوم

* مطالعه مقالات علمی، کتاب ها و گزارش های پژوهشی

* شناسایی مفاهیم کلیدی و نظریه های مرتبط

* بررسی نتایج و محدودیت های تحقیقات قبلی

۳. تدوین فرضیه

فرضیه:

یک پیش بینی اولیه درباره نتایج احتمالی پژوهش

ویژگی های یک فرضیه خوب

*شفاف و دقیق باشد.

*قابلیت آزمون داشته باشد.

*به طور مستقیم به سوالات تحقیق پاسخ دهد.

۴. جمع آوری داده ها

روش های جمع آوری داده ها

* پژوهش کمی:

استفاده از پرسشنامه، آزمایش ها و یا داده های آماری

* پژوهش کیفی:

مصاحبه های عمیق، گروه های متمرکز و یا مشاهده مستقیم

۵. تحلیل داده ها (بخش آماری)

شناسایی الگوها، روابط و نتایج

بر اساس ماهیت داده ها و سوالات پژوهش

هدف تحلیل:

*آزمون فرضیه ها

*پاسخ به سوالات پژوهش

*یافتن بینش های جدید

۶. تفسیر یافته ها

* آیا فرضیه ها تأیید یا رد شده اند؟

* نتایج چه ارتباطی با تحقیقات پیشین دارند؟

* این یافته ها چه کاربردهایی در عمل دارند؟

۷. ارائه گزارش
(مستند سازی نتایج و ارائه آنها به مخاطبان)

ویژگی های یک گزارش خوب:

* دارای ساختار منطقی و منظم

* شفاف و دقیق

* ارائه یافته ها به صورت مستند و همراه با منابع علمی

